

Kan tilsyn bidra til bedre helsetjenester ?

**Evaluering av et landsomfattende
tilsyn med fødeinstitusjoner**

Fylkeslege Helga Arianson

Lillestrøm 27.mai 2008

Det landsomfattende tilsynet med fødeinstitusjoner - 2004

- 26 av landets ca 60 fødeinstitusjoner
- Fødestuer, fødeavdelinger, kvinneklinikker
- Alle 5 helseregioner
- Ett tilsynsteam i hver region
- Gynekolog og jordmor i alle team

Tema ved tilsynet

- Seleksjon av fødende til ulike typer fødeinstitusjoner
- Overvåking og oppfølging av noen utvalgte tilstander
- Håndtering av akutte situasjoner
- Læring og forbedring

Funn ved tilsynet

- Seleksjonskriterier utarbeidet – ikke alltid fulgt
- Uklare retningslinjer og uklar kommunikasjon mellom lege og jordmødre
- Manglende møtesteder
- Mangelfull registrering av komplikasjoner og resultat
- **Store fødselsrifter forekom for ofte og behandlingen av dem kunne vært bedre**
- Behov for mer systematisk øving
- Resultatene ble i liten grad brukt til evaluering, styring og forbedring

Evaluering av tilsynet (2005)

- Tilsynet har vært en akseptert og virkningsfull aktivitet
- Godt mottatt av ledere og helsepersonell
- Tilsynsteamenes framgangsmåte i hovedsak i samsvar med prosedyren når det gjelder å opptre formålstjenlig og hensynsfullt
- Konklusjonene oppfattet som korrekte av de fleste respondentene
- Et stort antall endringer (632)

Resultater - endringer

Tilsynet førte til – type endringer (n=632)

Type endringer:

1: Det ble utarbeidet nye, skriftlige rutiner

2: Det ble etablert ny praksis/rutiner

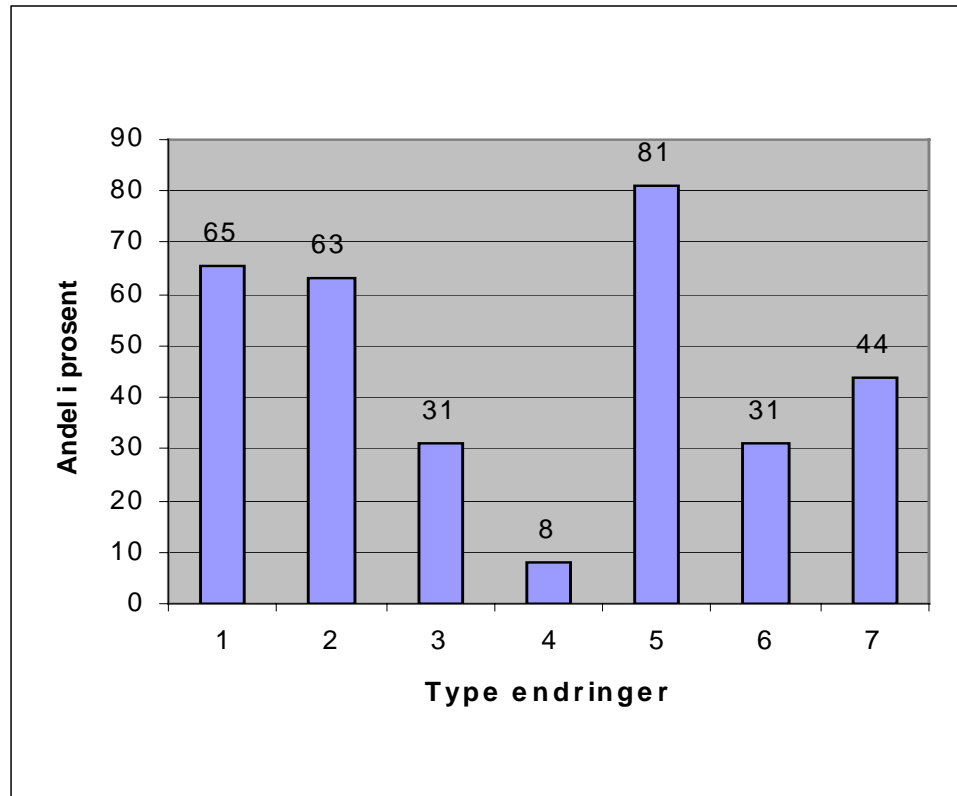
3: Endring eller avklaring av ansvar for stillinger

4: Mer forsiktig holdning til tilsynsmyndighetene

5: Tilsynet ga inspirasjon til forbedringsarbeid

6: Samarbeid og kommunikasjon er blitt bedre

7: Det er blitt lettere å ta opp ting som kan forbedres

Tilrådingar etter tilsynet -1

- Nasjonale krav til registrering og bruk av resultatene
- Konsensus i fødselshjelpen på fire områder
 - **Fødselsrifter (perinealrupturer)**
 - Registrering av postpartumblødning og behandling
 - Definisjon av langsom fremgang
 - Definisjon av truende hypoksi

Tilrådingar etter tilsynet -2

- Samhandling og intern kommunikasjon
- Erfaringar må bringes tilbake til utdanningsinstitusjonene og fagmiljøene
- Styring og ledelse
 - Klare ansvarsforhold
 - Svikt i dokumentasjon
 - Bruk av resultater til evaluering, forbedring og styring

Oppfølging/reduksjon av fødselsrifter

Norge	4,3% (2004)
Finland	0,5% (2002)
Danmark	3,2 % (2003)

- Nasjonal handlingsplan - for å redusere shinkterskader (fødselsrifter) i Norge (SH-dir)
- **Redusere fødselsrifter til 2% i løpet av 2 år.**
- Intervensjonsstudier ved 5 fødeinstitusjoner (teoretisk og praktisk opplæring, registreringer mv) – har gitt svært gode resultat